

WEBINAR CHANNUKKAH E TESHUVAH

Martedì 1 Dicembre 2020

Rav Amedeo Spagnoletto

CICLO WEBINAR TESHUVAH

Dicembre 2020- maggio 2021
Chanukkah – Purim
Pesach – Shavuot

Info: cultura@ucei.it

REGOLE CHANUCCÀ
MISHNÈ TORÀ RAMBAM

בבית שני כשמלכי ון גזרו גזרות על :
ישׂראל ובטלו דתם ולא הניחו אותם
לעסק בתורה ובמצות. ופשטו ידם
בממונם ובבנותיהם ונכנסו להיכל ופרצו
בו פרצות וטמאו הטהרות. וצר להם
לישׂראל מאד מפניהם ולחצום לחץ גדול
עד שרחם עליהם אלהי אבותינו
והושיעם מידם והצילם וגברו בני
חשמונאי הכהנים הגדולים והרגום
... ושגברו ישׂראל. והושיעו ישׂראל מידם
על אויביהם ואבדום בכ"ה בחודש כסלו
היה ונכנסו להיכל ולא מצאו שמן טהור
במקדש אלא פך אחד ולא היה בו
להדליק אלא יום אחד בלבד והדליקו
ממנו נרות המערכה שמונה ימים עד
שכתשו זיתים והוציאו שמן טהור:

ומפני זה התקינו ... ומדליקין בהן הנרות
בערב על פתחי הבתים בכל לילה ולילה
משמונת הלילות להראות ולגלות הנס.
וימים אלו הן הנקראין חנכה

BRANO TALMUD
SHABBAT 21 b

מאי חנוכה? ...
שכשנכנסו יונים להיכל
טמאו כל השמנים
שבהיכל. וכשגברה
מלכות בית חשמונאי
ונצחום, בדקו ולא מצאו
אלא פך אחד של שמן
שהיה מונח בחותמו של
כהן גדול, ולא היה בו
אלא להדליק יום אחד.
נעשה בו נס והדליקו
ממנו שמונה ימים. לשנה
אחרת קבעום ועשאוים
ימים טובים בהלל
והודאה

HA-NEROT HALLALU

הנרות הללו אגחנו מדליקים,
על הנסים ועל הפורקן ועל
הגבורות ועל התשועות ועל
הנפלאות ועל הנחמות, שעשית
לאבותינו בימים ההם בזמן
הזה. על ידי פהניף הקדושים
וכל שמונת ימי החנכה, הנרות
הללו קדש הם, ואין לנו רשות
להשתמש בהם, אלא לראותם
בלבד, כדי להודות לשמך, על
נסיה ועל נפלאותיה ועל
ישועותיה:

AGGIUNTA ALLA AMIDÀ

על הנסים ועל הפורקן ועל הגבורות ועל
התשועות ועל הנפלאות ועל הנחמות
שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה
בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי
(י"ג חשמונאי) ובניו
כשעמדה מלכות ון הרשעה על עמך
ישׂראל להשכיחם תורתך ולהעבירם מחקי
רצונך
ואתה, ברחמיך הרבים, עמדת להם בעת
צרתם: רבת את ריבם דנת את דינם נקמת
את נקמתם מסרת גבורים ביד חלשים
ורבים ביד מעטים וטמאים ביד טהורים
ורשעים ביד צדיקים וזדים ביד עוסקי
תורתך ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך
ולעמך ישׂראל עשית תשועה גדולה ופרקן
פהיום הזה. ואחר כך, באו בניך לדביר ביתך
ופנו את היכלך וטהרו את-מקדשך והדליקו
נרות בחצרות קדשך וקבעו שמונת ימי
חנכה בהלל ובהודאה. וכשם שעשית
עמיהם נס כן עשה עמנו פלא ונסים בעת
הזאת ונודה לשמך הגדול סלה

BRAINSTORMING
INIZIALE:
domande da porre
agli allievi

Come celebriamo
chanuccà?

Qual è la mizvà
positiva di
chanuccà?

Quale è la mizvà
negativa di
chanuccà?

Con l'accensione cosa
celebriamo ?

CONFRONTO TRA I TESTI DELLE FONTI

Da dove sappiamo
che chanuccà esiste?

Da dove impariamo
le regole di chanuccà?

Da dove sappiamo che chanuccà esiste?

הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ אֶנְחֵנוּ מִדְּלִיקִים, עַל הַנְּסִים וְעַל
הַפּוֹרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל
הַנְּפִלְאוֹת וְעַל הַנְּחֻמוֹת, שְׁעֵשִׁית לְאַבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְן הַזֶּה, עַל יְדֵי כְּהֻנֵּיךְ
הַקְּדוּשִׁים.

וְכָל שְׂמוֹנֵת יָמֵי הַחֲנֻכָּה, הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ קִדְּשׁ
הֵם, וְאִין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, אֶלָּא
לְרְאוֹתָם בְּלֶבֶד, כְּדֵי לְהוֹדוֹת לְשִׁמְךָ, עַל נִסֶּיךָ
וְעַל נְפִלְאוֹתֶיךָ וְעַל יְשׁוּעוֹתֶיךָ:

הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ

Insegnare agli alunni a
cantarlo

עַל הַנְּסִים

Aggiunta all'Amidà

Da dove impariamo le regole di Chanuccà?

בֵּית שְׁנֵי כְּשִׁמְלֵי יוֹן גָּזְרוּ גְזָרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל
וּבִטְלוּ דָתָם וְלֹא הִנִּיחוּ אוֹתָם לְעֶסֶק בְּתוֹרָה
וּבְמִצְוֹת. וּפְשָׁטוּ יָדָם בְּמִמוֹנָם וּבְבִנוּתֵיהֶם
וּנְכַנְסוּ לְהִיכָל וּפְרָצוּ בוֹ פְּרָצוֹת וְטָמְאוּ
הַטְּהָרוֹת. וְצָר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מֵאֵד מִפְּנֵיהֶם
וּלְחֻצוֹם לְחֵץ גָּדוֹל עַד שֶׁרַחַם עֲלֵיהֶם אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ וְהוֹשִׁיעַם מִיָּדָם וְהִצִּילָם וְגָבְרוּ בְּנֵי
חֲשִׁמוֹנָי הַכְּהֻנִּים הַגְּדוֹלִים וְהַרְגוּם וְהוֹשִׁיעוּ
... שֶׁגָּבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹיְבֵיהֶם. יִשְׂרָאֵל מִיָּדָם
וְאָבְדוּם בְּכ"ה בְּחֹדֶשׁ כֶּסֶלּוֹ הָיָה וְנִכְנְסוּ
לְהִיכָל וְלֹא מָצְאוּ שֶׁמֶן טְהוֹר בְּמִקְדָּשׁ אֶלָּא פֶה
אֶחָד וְלֹא הָיָה בוֹ לְהַדְלִיק אֶלָּא יוֹם אֶחָד
בְּלֵבד וְהַדְלִיקוּ מִמֶּנּוּ נְרוֹת הַמַּעֲרָכָה שְׁמוֹנָה
יָמִים עַד שֶׁכִּתְּשׂוּ זֵיתִים וְהוֹצִיאוּ שֶׁמֶן טְהוֹר:
וּמִפְּנֵי זֶה הִתְקִינוּ ... וּמִדְּלִיקַיִן בְּהֵן הַנְּרוֹת
בְּעָרְבַּ עַל פְּתַחַי הַבָּתִּים בְּכֹל לַיְלָה וְלַיְלָה
מִשְׁמוֹנֵת הַלַּיְלוֹת לְהִרְאוֹת וּלְגַלוֹת הַנֶּס.
וַיָּמִים אֵלּוּ הֵן הַנִּקְרָאִין חֲנֻכָּה

מאי חנוכה? ... שְׁכַשְׁנִכְנוּסוּ
יוֹזְנִים לְהִיכָל טָמְאוּ כָּל הַשָּׁמַיִם
שֶׁבְהִיכָל. וְכִשְׁגָּבְרָה מַלְכוּת בֵּית
חֲשִׁמוֹנָי וְנִצְחוּם, בְּדָקוּ וְלֹא
מָצְאוּ אֶלָּא פֶה אֶחָד שֶׁל שֶׁמֶן
שֶׁהָיָה מוֹנַח בְּחֹתְמוֹ שֶׁל כֹּהֵן
גָּדוֹל, וְלֹא הָיָה בוֹ אֶלָּא לְהַדְלִיק
יוֹם אֶחָד. נַעֲשֶׂה בוֹ נֶס וְהַדְלִיקוּ
מִמֶּנּוּ שְׁמוֹנֵה יָמִים. לְשָׁנָה
אַחֶרֶת קִבְּעוּם וַעֲשׂוּם יָמִים
טוֹבִים בְּהַלֵּל וְהוֹדָאָה

בֵּית שְׁנֵי כְּשִׁמְלֵי
||

Le regole di
Chanuccà dal
Mishnè Torà

Nota storica: il
secondo Tempio

מאי חנוכה? ...

Dal Talmud
Trattato Shabbat
21b

Primo approccio
al Talmud

מאי חנוכה? ...
שְׁכַשְׁכְּנוּ יוֹנִים לְהִיכֹל
טָמְאוּ כָּל הַשָּׁמַיִם
שִׁבְהִיכֹל. וְכִשְׁגְּבָרָה
מַלְכוּת בֵּית חֲשִׁמוֹנַי
וְנִצְחוּם, בְּדָקוּ וְלֹא מָצְאוּ
אֶלָּא פֶּךָ אֶחָד שֶׁל שֶׁמֶן
שֶׁהָיָה מוֹנֵחַ בְּחוֹתְמוֹ שֶׁל
כֹּהֵן גָּדוֹל, וְלֹא הָיָה בּוֹ
אֶלָּא לְהַדְלִיק יוֹם אֶחָד.
נַעֲשֶׂה בּוֹ נִס וְהַדְלִיקוּ
מִמֶּנּוּ שְׁמוֹנֶה יָמִים. לְשָׁנָה
אַחֶרֶת קִבְּעוּם וַעֲשׂוּם
יָמִים טוֹבִים בְּהִלָּל
וְהוֹדָאָה

Talmud Shabbat 21b

Nel Mishnè Torà c'è il crescere della tradizione
con l'aggiunta di nuovi elementi

בְּבֵית שְׁנֵי כֶּשֶׁמְלָכֵי יוֹן גָּזְרוּ גְזָרוֹת עַל יִשְׂרָאֵל וּבָטְלוּ דָתָם וְלֹא
הִנִּיחוּ אוֹתָם לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת. וּפְשָׁטוּ יָדָם בְּמִמוֹנָם
וּבְבְנוֹתֵיהֶם וּנְכַנְּסוּ לְהִיכֹל וּפְרָצוּ בוֹ פְּרָצוֹת וְטָמְאוּ הַטְּהָרוֹת. וְצָר
לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מֵאֵד מִפְּנֵיהֶם וּלְחֻצוֹם לַחֵץ גָּדוֹל עַד שֶׁרַחַם עֲלֵיהֶם
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְהוֹשִׁיעַם מִיָּדָם וְהִצִּילָם וּגְבָרוּ בְּנֵי חֲשִׁמוֹנַי הַכֹּהֲנִים
... שִׁגְבְּרוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַגְּדוֹלִים וְהַרְגוּם וְהוֹשִׁיעוּ יִשְׂרָאֵל מִיָּדָם
אוֹיְבֵיהֶם וְאֲבָדוּם בְּכ"ה בְּחֹדֶשׁ כֶּסֶל הָיָה וְנִכְנְסוּ לְהִיכֹל וְלֹא מָצְאוּ
שֶׁמֶן טְהוֹר בְּמִקְדָּשׁ אֶלָּא פֶּךָ אֶחָד וְלֹא הָיָה בּוֹ לְהַדְלִיק אֶלָּא יוֹם
אֶחָד בְּלֵבד וְהַדְלִיקוּ מִמֶּנּוּ נְרוֹת הַמַּעֲרָכָה שְׁמוֹנֶה יָמִים עַד שֶׁכָּתְשׁוּ
זֵיתִים וְהוֹצִיאוּ שֶׁמֶן טְהוֹר:

וּמִפְּנֵי זֶה הִתְקִינוּ ... וּמִדְלִיקִין בְּהֵן הַנְּרוֹת בְּעָרֵב עַל פְּתַח הַבָּתִּים
בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה מִשְׁמוֹנֵת הַלַּיְלוֹת לְהַרְאוֹת וּלְגַלּוֹת הַנִּס וְיָמִים אֵלּוּ
הֵן הַנִּקְרָאִין חֲנֻכָּה

CONFRONTO TRA I TESTI DELLE FONTI

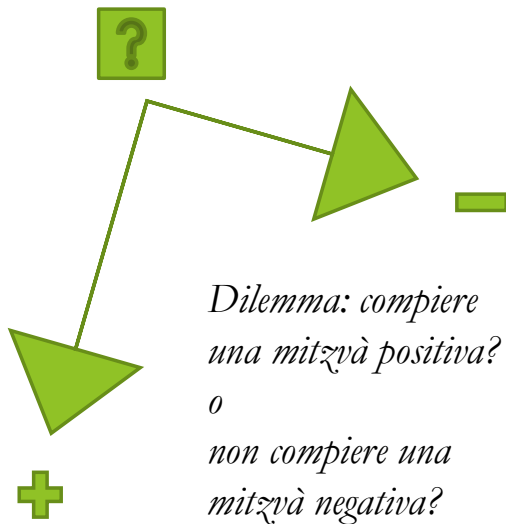
Esempio :

- in rosso evidenziate le espressioni relative all'antisemitismo "spirituale"
da Al hanissim:

לְהַשְׁכִּיחַם תּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירָם
מִחֻקֵּי רְצוֹנְךָ

- in oro evidenziate le espressioni relative all'antisemitismo "fisico"
da Rambam Mishnè Torà

....וּפְשֻׁטוֹ יָדָם בְּמִמוֹנָם וּבְכַוֵּנוֹתֵיהֶם
וְצָר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד מִפְּנֵיהֶם
וּלְחֻצוֹם לַחֵץ גָּדוֹל

COSA È LA TESHUVÀH OGGI?

COSA STIMOLA LA TESHUVÀH OGGI ?

Il miracolo dell'olio

Il miracolo della vittoria

L'antisemitismo

La mitzvà positiva

La mitzvà negativa

<https://www.bing.com/ck/a?!&&p=733d5816eb67f8a5JmltdHM9MTY5NDA0NDgwMCZpZ3VpZD0wODliMWNhOC01ODQ4LTY0OGltM2JmZi0wZTEwNTkyMzY1NGYmaW5zaWQ9NTE4Ng&ptn=3&hsh=3&fclid=089b1ca8-5848-648b-3bff-0e105923654f&psq=corto+animato+Hannukka&u=a1aHR0cHM6Ly93d3cucmFpcGxheS5pdC9wcm9ncmFtbWkvaGFudWtrYWgtbGFmZXNOYWRIbGxlbHVjaQ&ntb=1>

Il corto animato “Hanukkah” di Maurizio Forestieri finalista ai Kidscreen Awards

Chaukkah – La festa delle luci, cortometraggio in animazione diretto da Maurizio Forestieri, prodotto da **Rai Ragazzi** e da **Graphilm Entertainment** di Roma, ha ricevuto una nomination come migliore corto d’animazione per ragazzi ai **Kidscreen Awards 2021**, il più importante festival americano che celebra le migliori produzioni dell’anno della televisione e dell’intrattenimento digitale per bambini e ragazzi.

Il film è l’unico prodotto europeo tra i tre titoli selezionati in nomination, insieme a due avversari d’indiscusso prestigio quali un cortometraggio della Pixar per Disney+ e uno di Sesame Workshop.

Sceneggiato dal regista e da **Anna Lucia Pisanelli**, il cortometraggio racconta una storia di amicizia, coraggio e condivisione, piena di poesia e di spunti di riflessione, rivolta ai ragazzi e alle loro famiglie, con le voci di **Luisa Ranieri** e **Francesco Pannofino**. Attraverso la vicenda di fantasia della giovane pasticciera Anna, si scopre una delle feste più antiche e affascinanti che si celebrano in Italia e nel mondo, la festa ebraica di Hanukkah.

Il film, della durata di 15 minuti, tornerà **su Rai Gulp giovedì 10 dicembre per la festa ebraica di Hanukkah (alle ore 10:10 e 17:15)**, che ricorda il miracolo dell’olio del candelabro del Tempio di Gerusalemme, simbolo della festa delle luci.

In attesa delle vostre
sperimentazioni.....
cultura@ucei.it

חג חנוכה שמח